

14.5.2025

PL 30, 41161 TIKKAKOSKI, puh. 0299 800, s-posti fimaa@mil.fi

MIEHITTÄMÄTTÖMÄN SOTILASILMAILUN LENTOKELPOISUUSVAATIMUKSET

Tätä sotilasilmaluumääräystä noudatetaan sotilasilmaluna toteutettavassa miehittämättö-
mässä ilmailussa.

Määräyksen antamisen peruste:

Ilmailulaki (864/2014) 7 §, 1 momentti

Voimassaoloaika:

1.7.2025 lukien toistaiseksi

Kumoaa:

PVMK-SVY, SIM-Ma-Lt-014, Lentokelpoisuus- ja operointivaatimukset miehittämättö-
mässä sotilasilmalussa, HN608, 13.10.2017

Siirtymäsäännökset:

katso luku 9

 SISÄLLYSLUETTELO:

1	YLEISET VAATIMUKSET	5
2	MIEHITTÄMÄTTÖMÄSSÄ SOTILASILMAILUSSA KÄYTETTÄVÄT LENNÄTYSJÄRJESTELMÄT	5
2.1	Toimintaluokat miehittämättömässä sotilasilmailussa	5
2.2	Lennätysjärjestelmien käyttöönotto eri toimintaluokissa	6
2.3	Lennätystoimintaa koskevat vaatimukset	6
3	SOTILAS AVOIN -TOIMINTALUOKKA	7
3.1	Lentokelpoisuusvaatimukset <i>sotilas avoin</i> -toimintaluokassa	7
3.2	Todentaminen <i>sotilas avoin</i> -toimintaluokassa	7
3.3	Lentokelpoisuuden hallinta <i>sotilas avoin</i> -toimintaluokassa.....	8
3.4	Merkitseminen	8
4	SOTILAS ERITYINEN -TOIMINTALUOKKA	8
4.1	Lentokelpoisuusvaatimukset <i>sotilas erityinen</i> -toimintaluokassa	8
4.2	Sotilaslentolaitteen lentokelpoisuushyväksyntä	10
4.3	Lentokelpoisuuden hallinta <i>sotilas erityinen</i> -toimintaluokassa.....	10
4.4	Merkitseminen	11
5	SOTILAS SERTIFIOITU -TOIMINTALUOKKA	11
5.1	Lentokelpoisuusvaatimukset <i>sotilas sertifioitu</i> -toimintaluokassa	11
5.2	Tyyppihyväksyntä <i>sotilas sertifioitu</i> -toimintaluokassa	11
5.3	Lentokelpoisuuden hallinta <i>sotilas sertifioitu</i> -toimintaluokassa	11
5.4	Merkitseminen	11
6	MUITA MÄÄRÄYKSIÄ	12
6.1	Esineiden tai kuorman kuljettaminen ja pudottaminen tai levittäminen.....	12
6.2	Aseistetut lennätysjärjestelmät	12
7	TUTKIMUS- JA KOKEILUTOIMINTA	13
8	KANSAINVÄLINEN HARJOITUSTOIMINTA JA OPEROINTI	13
9	TARKASTUSTOIMINTA.....	13
10	SIIRTYMÄSÄÄNNÖKSET	13
11	POIKKEUKSET	14

MÄÄRITELMÄT

Ilmariskillä tarkoitetaan riskiä, jonka sotilaslentolaitteen tai miehittämättömän sotilasilma-aluksen törmääminen ilmassa liikkuvaan miehitettyyn ilma-alukseen aiheuttaa.

Järjestelmävastuuorganisaatio on lennätysjärjestelmän lentokelpoisuuden ylläpitämistä tukeva organisaatio, joka seuraa lennätysjärjestelmän teknistä luotettavuutta, muutostasoja (ml. käytettävät hyötykuormat) sekä teknistä ohjeistusta ja huoltojärjestelmiä.

Käyttäjäorganisaatio tarkoittaa sitä Puolustusvoimien tai muun sotilasilmailua harjoittavan tahon organisaatiota, jolla on suorituskykyvastuu tai muu ohjaava rooli lennätysjärjestelmän käytössä. Käyttäjäorganisaatio voi olla esim. puolustushaara, yksittäinen joukko-osasto tai vastaava tai sellaisen osa tai muu erikseen määritetty sotilasilmailua harjoittava organisaatio.

Käyttöympäristö tarkoittaa sitä, millaisessa ilmatilassa ja millaisen maa- ja/tai vesialueen päällä miehittämätöntä ilma-alusta on tarkoitus normaalioloissa lennättää.

Käyttöönhyväksyntä on päätös puolustusmateriaalin tai muun materiaalin hyväksymisestä käyttöön.

Lennättäjä on henkilö, joka vastaa miehittämättömän ilma-aluksen ohjaamisesta.

Lennätysjärjestelmä tarkoittaa miehittämätöntä sotilasilma-alusta tai sotilaslentolaitetta ja sen lennättämiseen ja sen lentokelpoisuuden ylläpitämiseen liittyviä järjestelmiä, kuten etäohjausasemia, tarvittavia komento- ja ohjauslinkkejä, huoltojärjestelmiä, hyötykuormia sekä laukaisu- ja laskeutumisjärjestelmiä.

Lentokelpoisuus Lennätysjärjestelmää (sis. *avoin*, *erityinen* ja *sertifioitu* -toimintaluokat) pidetään lentokelpoisena vain, jos se on niin suunniteltu, valmistettu, varustettu ja huollettu sekä ominaisuuksiltaan sellainen, että sitä voidaan turvallisesti käyttää ilmailuun.

Lentokelpoisuushyväksyntä tarkoittaa prosessia, jonka avulla varmistetaan, että *sotilas erityinen* -toimintaluokassa käyttöönotettava sotilaslentolaite, sen osajärjestelmät tai komponentit ovat riittävän lentokelpoisia lennätysjärjestelmälle suunnitellussa käytössä ja käyttöympäristössä. Prosessilla varmistetaan, että ilma-alus on suunniteltu, valmistettu ja varustettu niin, että se on turvallinen käyttää suunnitellussa toimintaympäristössä ja roolissa.

Maariskillä tarkoitetaan riskiä, jonka lennätysjärjestelmän törmäminen ihmiseen, eläimeen, ympäristöön tai omaisuuteen aiheuttaa.

Miehittämättömällä ilma-aluksella tarkoitetaan ilma-alusta, joka toimii tai jonka on tarkoitus toimia itsenäisesti tai jota voidaan kauko-ohjata ilman ilma-aluksessa olevaa ohjaajaa. Sotilasilmailussa miehittämättömät ilma-alukset jakautuvat miehittämättömiin sotilasilma-aluksiin ja sotilaslentolaitteisiin.

Miehittämätön sotilasilma-alus tarkoittaa *sotilas sertifioitu* -toimintaluokassa käytettävää lennätysjärjestelmää, jolle sotilasilmailuviranomainen myöntää tyyppihyväksyntätodistuksen ennen järjestelmän käyttöönhyväksyntää.

Miehittämätön sotilasilmailu on sotilaallisessa tarkoituksessa harjoitettavaa ilmailua miehittämättömällä ilma-aluksella.

Sotilaslentolaite tarkoittaa *sotilas avoin* ja *sotilas erityinen* -toimintaluokissa käytettäviä lennätysjärjestelmiä. Sotilaslentolaitetta ei tyyppihyväksytä.

1 YLEISET VAATIMUKSET

Sotilasilmailun viranomaisyksikkö antaa ilmailulain 7 § mukaisesti määräykset sotilasilmailun lentokelpoisuusvaatimuksista sekä myöntää suomalaisen sotilasilma-aluksen tyyppi- hyväksyntätodistuksen. Lisäksi Sotilasilmailun viranomaisyksikkö määrää sotilasilma-alusten lentokelpoisuuden hallintaorganisaatioille asetettavista vaatimuksista sekä myöntää sotilasilmailussa lentokelpoisuuteen liittyvät luvat ja hyväksynnät.

Puolustusvoimat antaa sotilasilmailuun liittyvän lennon valmistelua ja suorittamista koskevat määräykset. Tämä käsittää myös lennätystoiminnan lennätysjärjestelmillä.

Tämän määräyksen vaatimukset kohdistuvat lennätysjärjestelmien niihin teknisiin järjestelmiin, joilla on merkitystä lennätystoiminnan turvalliseen toteuttamiseen.

2 MIEHITTÄMÄTTÖMÄSSÄ SOTILASILMAILUSSA KÄYTETTÄVÄT LENNÄTYSJÄRJESTELMÄT

Miehittämättömään sotilasilmailuun käytettävän lennätysjärjestelmän lentokelpoisuuden ylläpitäminen on varmistettava ennen järjestelmän käyttöönhyväksyntää. Vastuu lennätysjärjestelmän lentokelpoisuuden ylläpidosta kuuluu lennätysjärjestelmää käyttävälle organisaatiolle.

2.1 Toimintaluokat miehittämättömässä sotilasilmailussa

Sotilasilmailussa käytettävät lennätysjärjestelmät jaetaan lentokelpoisuusvaatimusten mukaisesti **sotilas avoin**, **sotilas erityinen** ja **sotilas sertifioitu** -toimintaluokkiin. Lennätysjärjestelmään kohdistuvat lentokelpoisuuden vaatimukset määräytyvät sen perusteella, missä toimintaluokassa järjestelmää on tarkoitus käyttää. Lennätysjärjestelmän toimintaluokka määräytyy sen mukaan, millaiseen toimintaan ja millaisessa käyttöympäristössä lennätysjärjestelmää käytetään.

- a) **Sotilas avoin** -toimintaluokkaan kuuluvat ne lennätysjärjestelmät, joita lennätetään ainoastaan suorassa näköyhteydessä (VLOS, Visual Line of Sight).
- b) **Sotilas erityinen** -toimintaluokkaan kuuluvat ne lennätysjärjestelmät, joita lennätetään suoran näköyhteyden ulkopuolella (BVLOS, Beyond Visual Line of Sight)

muulta ilmailulta rajoitetussa tai toimintaa varten varatussa ilmatilassa tai käyttäen sellaisia sotilasilmailussa käyttöönhyväksytyjä menetelmiä, joiden avulla ilmailun turvallisuus voidaan varmistaa myös ilmatilassa, jossa on muuta liikennettä.

- c) **Sotilas sertifioitu** -toimintaluokkaan kuuluvat ne lennätysjärjestelmät, joita lennätetään suoran näköyhteyden ulkopuolella (BVLOS) ilmatilassa, jota ei ole rajoitettu muulta ilmaliikenteeltä.

2.2 Lennätysjärjestelmien käyttöönotto eri toimintaluokissa

- a) *Sotilas avoin* -toimintaluokkaan kuuluva lennätysjärjestelmä voidaan hyväksyä otettavaksi käyttöön sotilasilmailussa, kun lennätysjärjestelmän tekniset turvallisuusominaisuudet on todennettu tämän määräyksen mukaisesti.
- b) *Sotilas erityinen* -toimintaluokkaan kuuluva lennätysjärjestelmä voidaan hyväksyä otettavaksi käyttöön sotilasilmailussa, kun Sotilasilmailun viranomaisyksikkö on tehnyt lennätysjärjestelmälle lentokelpoisuushyväksyntäpäätöksen.

Sotilas avoin ja *sotilas erityinen* -toimintaluokissa käyttöönotettavia lennätysjärjestelmiä kutsutaan sotilaslentolaitteiksi.

- c) *Sotilas sertifioitu* -toimintaluokkaan kuuluva lennätysjärjestelmä voidaan käyttöönhyväksyä sotilasilmailuun sen jälkeen, kun Sotilasilmailun viranomaisyksikkö on myöntänyt järjestelmälle tyyppihyväksyntätodistuksen.

Sotilas sertifioitu -toimintaluokan lennätysjärjestelmiä kutsutaan miehittämättömiksi sotilasilma-aluksiksi.

2.3 Lennätystoimintaa koskevat vaatimukset

Ilmavoimien esikunta tai sen valtuuttama organisaatio antaa määräykset turvallisesta lennättämisestä siinä käyttöympäristössä, johon lennätysjärjestelmä hyväksytään käytettäväksi. Toiminnan turvallisuus muodostuu toiminnallisista turvallisuudenhallintakeinoista sekä lennätysjärjestelmän lentokelpoisuudesta.

3 SOTILAS AVOIN -TOIMINTALUOKKA

3.1 Lentokelpoisuusvaatimukset *sotilas avoin* -toimintaluokassa

Sotilas avoin -toimintaluokkaan kuuluvan lennätysjärjestelmän ohjausyhteyden luotettava toiminta on todennettava. Lennätysjärjestelmässä on oltava lennonkeskeytysjärjestelmä, jonka toiminta on varmistettava.

Sotilaslentolaitteen ohjaamiseen käytettävän järjestelmän on mahdollistettava lennättäjän puuttuminen lennätykseen sen kaikissa vaiheissa. Jos järjestelmää lennätetään niin, että lennättämisessä on sellaisia automatisoituja vaiheita, joissa sotilaslentolaitteen toimintaan puuttuminen ei ole mahdollista, Ilmavoimien esikunta tai sen valtuuttama organisaatio vastaa turvallisen toiminnan ohjeistamisesta ja toteuttamisesta.

Lennätysjärjestelmän lennonvalvontajärjestelmän tulee tuottaa lennättäjälle turvallisen lennätyksen mahdollistava tieto lennätysjärjestelmän toiminnasta, lentotilasta, häiriöistä ja lennätyksen kannalta oleellisista asioista lennätystoiminnan laatu ja käyttöympäristö huomioiden.

3.2 Todentaminen *sotilas avoin* -toimintaluokassa

Sotilas avoin -toimintaluokassa käyttöön otettavien lennätysjärjestelmien tekniset järjestelmät, joilla hallitaan maa- ja ilmariskiä, tulee todentaa luotettaviksi ja turvallisiksi lennätysjärjestelmälle määritetyssä käyttöympäristössä ja toiminnassa. Käyttäjäorganisaation tulee dokumentoidusti osoittaa lennätysjärjestelmän toimivuus ja luotettavuus suunnitellussa käyttöympäristössä.

Ilmavoimien esikunta tai sen valtuuttama organisaatio antaa vaatimukset siitä, mitä ominaisuuksia lennätysjärjestelmästä tulee todentaa ja miten todentaminen tapahtuu tämän määräyksen kohdassa 3.1 annettujen vähimmäisvaatimusten lisäksi. Todentamisen tulee perustua riskienarviointiin maa- ja ilmariskeistä, joita lennätysjärjestelmä aiheuttaa sille suunnitellussa käytössä ja käyttöympäristössä.

Ilmavoimien esikunta tai sen valtuuttama organisaatio voi antaa luvan kolmannen osapuolen ohjelmistojen ja lisälaitteiden käyttöön lennätysjärjestelmässä. Näiden yhteensopivuus on todennettava ennen käyttöönottoa.

3.3 Lentokelpoisuuden hallinta *sotilas avoin* -toimintaluokassa

Käyttäjäorganisaation on valvottava ja ylläpidettävä lennätysjärjestelmän lentokelpoisuutta valmistajan ohjekirjallisuuden mukaisesti. Ilmavoimien esikunta tai sen valtuuttama organisaatio voi antaa lisävaatimuksia lennätysjärjestelmän lentokelpoisuuden valvonnasta ja ylläpitämisestä (lentokelpoisuuden hallinnoinnista).

Lennätysjärjestelmälle tulee asettaa järjestelmävastuuorganisaatio seuraamaan lennätysjärjestelmän teknistä luotettavuutta, muutostasoa (ml. käytettävät hyötykuormat) sekä teknistä ohjeistusta ja huoltojärjestelmiä. Järjestelmävastuuorganisaation toiminta tulee kuvata järjestelmäkohtaisessa lennätystoimintakäsikirjassa tai muussa Ilmavoimien esikunnan määräämässä normissa tai muussa ohjeistuksessa.

3.4 Merkitseminen

Sotilas avoin -toimintaluokassa lennätysjärjestelmien laiteyksilöt tulee merkitä yksilövalvonnan mahdollistavalla Ilmavoimien esikunnan tai sen valtuuttaman organisaation määrittämällä tavalla.

4 SOTILAS ERITYINEN -TOIMINTALUOKKA

4.1 Lentokelpoisuusvaatimukset *sotilas erityinen* -toimintaluokassa

Sotilas erityinen -toimintaluokan lentokelpoisuusvaatimukset ovat suhteessa siihen toimintaympäristöön ja toimintaan, johon lennätysjärjestelmä otetaan käyttöön. Käyttäjäorganisaation tulee osoittaa järjestelmän lentokelpoisuus suunniteltuun käyttöympäristöön hakemalla sotilaslentolaitteen lentokelpoisuushyväksyntää Sotilasilmailun viranomaisyksiköltä. Kun lennätysjärjestelmä on osoitettu lentokelpoiseksi, Sotilasilmailun viranomaisyksikkö myöntää sille sotilaslentolaitteen lentokelpoisuushyväksynnän.

Sotilas erityinen -toimintaluokassa käyttöönotettavan lennätysjärjestelmän on oltava ainakin seuraavilta ominaisuuksiltaan tai alajärjestelmiltään lentokelpoinen siihen toimintaympäristöön ja toimintaan, johon lennätysjärjestelmää on tarkoitus käyttää:

- aerodynaaminen vakaus
- rakennekestävyys
- voimalaite
- sähköjärjestelmä
- navigointijärjestelmä
- ohjausyhteys
- ohjausjärjestelmä
- lentotilan seurantajärjestelmä
- autopilotti
- ohjausasema
- tietokonelaitteisto ja -ohjelmisto
- kriittisten vikojen havainnointijärjestelmä
- häirinnän suojaus
- kriittiset vikapisteet
- vikaantumisturvalliset toiminnot.

Lennätysjärjestelmän toiminta tilanteissa, joissa sotilaslentolaitteen hallinta menetetään tai ohjausjärjestelmän toiminta on rajoittunutta, tulee olla ennakoitavaa ja turvallista ainakin seuraavissa tilanteissa:

- ohjausyhteyden katkeaminen
- paikkatiedon menettäminen
- voimalaitteen vikaantuminen

-
- sotilaslentolaitteen sähköjärjestelmän vikaatuminen
 - sotilaslentolaitteen ohjausjärjestelmän vikaantuminen
 - ohjausaseman vikaantuminen.

4.2 Sotilaslentolaitteen lentokelpoisuushyväksyntä

Sotilas erityinen -toimintaluokan sotilaslentolaitteen lentokelpoisuushyväksyntää haetaan kirjallisesti Sotilasilmailun viranomaisyksiköltä. Lentokelpoisuushyväksyntähakemukseen tulee liittää sotilaslentolaitteen lentokelpoisuushyväksyntä -lomake SVY706. Sotilasilmailun viranomaisyksikön sähköiset lomakepohjat ovat saatavilla Sotilasilmailun viranomaisyksikön Internet-sivuilla.

Lentokelpoisuushyväksyntää hakeva käyttäjäorganisaatio vastaa siitä, että lomakkeen tiedot täytetään tarkasti ja lennätysjärjestelmän todennettujen ominaisuuksien mukaisesti. Lomakkeella käyttäjäorganisaatio osoittaa Sotilasilmailun viranomaisyksikölle lennätysjärjestelmän lentokelpoisuuden järjestelmälle suunnitellussa toiminnassa ja toimintaympäristössä.

Lentokelpoisuushyväksynnän hakijan tulee lisäksi kuvata lennätysjärjestelmän järjestelmävastuuorganisaatio ja sen toiminta.

Mikäli lentokelpoisuushyväksynnän saaneen lennätysjärjestelmän ominaisuudet, käyttöympäristö tai jokin muu lennätysturvallisuuteen mahdollisesti vaikuttava asia muuttuu, käyttäjäorganisaation tulee hakea uutta lentokelpoisuushyväksyntää Sotilasilmailun viranomaisyksiköltä.

4.3 Lentokelpoisuuden hallinta *sotilas erityinen* -toimintaluokassa

Sotilas erityinen -toimintaluokassa lennätysjärjestelmälle on asetettava järjestelmävastuuorganisaatio, jolla on lennätysjärjestelmän käytön laajuus ja järjestelmän vaativuus huomioiden riittävä kyky tukea käyttäjäorganisaatiota järjestelmän lentokelpoisuuden ylläpidossa. Kunkin lennätysjärjestelmän järjestelmävastuuorganisaation toiminta tulee lisäksi kuvata järjestelmäkohtaisessa lennätystoimintakäsikirjassa tai muussa Ilmavoimien esikunnan määräämässä normissa tai muussa ohjeistuksessa.

4.4 Merkitseminen

Sotilas erityinen -toimintaluokassa lennätysjärjestelmien laiteyksilöt tulee merkitä yksilövalvonnan mahdollistavalla Ilmavoimien esikunnan tai sen valtuuttaman organisaation määrittämällä tavalla.

5 SOTILAS SERTIFIOITU -TOIMINTALUOKKA

5.1 Lentokelpoisuusvaatimukset *sotilas sertifioitu* -toimintaluokassa

Sotilas sertifioitu -toimintaluokassa käyttöön otettavien lennätysjärjestelmien vaatimuksen mukaisuuden osoittamisessa sovelletaan voimassa olevia sotilasilma-aluksen lentokelpoisuusvaatimuksia, NATOn standardeja ja/tai Euroopan puolustusviraston (EDA) sertifiointikriteeristöä (EMACC, European Military Airworthiness Certification Criteria).

Miehittämättömien sotilasilma-alusten on oltava siten lentokelpoisia, että niitä voidaan käyttää aiheuttamatta vaaraa muulle ilmaliikenteelle, ympäristölle tai omaisuudelle siinä käyttöympäristössä, johon ne hyväksytään käytettäväksi.

5.2 Tyyppihyväksyntä *sotilas sertifioitu* -toimintaluokassa

Sotilas sertifioitu -toimintaluokan ilma-alukset tyyppihyväksytään sotilasilmailumääräyksen SIM-To-Lt-035 (FIN EMAR 21) periaatteita noudattaen. *Sotilas sertifioitu* -toimintaluokan tyyppihyväksyntätodistukset ja niiden muutokset käsitellään sotilasilmailumääräyksen SIM-To-Lt-035 mukaisesti.

5.3 Lentokelpoisuuden hallinta *sotilas sertifioitu* -toimintaluokassa

Miehittämättömän sotilasilma-aluksen jatkuvan lentokelpoisuuden ylläpitämisessä sovelletaan sotilasilmailumääräyksen SIM-To-Lt-036 vaatimuksia.

5.4 Merkitseminen

Sotilas sertifioitu -toimintaluokassa laiteyksilöt merkitään lennätysjärjestelmän ominaisuuDET huomioiden sen mukaan, mitä sotilasilma-alusten merkitsemistä on määrätty.

6 MUITA MÄÄRÄYKSIÄ

6.1 Esineiden tai kuorman kuljettaminen ja pudottaminen tai levittäminen

Jos lennätysjärjestelmää käytetään esineiden tai kuorman kuljettamiseen, pudottamiseen tai levittämiseen, tulee järjestelmän ja sen käyttöliittymän olla sellainen, että tahattoman käytön mahdollisuus on estetty. Kuorman kiinnitys lennätysjärjestelmään tulee olla toteutettu ja varmistettu lennätysjärjestelmän käyttöympäristö ja toiminnan luonne huomioiden. Kuorman irrottaminen tulee olla siten toteutettu, että käyttäjä ei voi yksittäisen kytkimen tai komennon käytöllä tahattomasti aiheuttaa kuorman putoamista.

Esineiden tai kuorman kuljettamiseen, pudottamiseen tai levittämiseen käytettävien teknisten järjestelmien tulee olla lennätysjärjestelmän valmistajan hyväksymiä käytettäväksi kyseisen lennätysjärjestelmän kanssa tai järjestelmän luotettava toiminta on todennettava ja hyväksyttävä käyttöön eri toimintaluokissa kohdan 2.2 mukaisesti.

6.2 Aseistetut lennätysjärjestelmät

Aseistetuilta lennätysjärjestelmiltä edellytetään toimintaluokan (*sotilas avoin*, *sotilas erityinen*, *sotilas sertifioitu*) mukaista lentokelpoisuutta.

Asejärjestelmän ja sen käyttöliittymän tulee olla sellaisia, että tahattoman käytön mahdollisuus on estetty. Asejärjestelmän kiinnitys lennätysjärjestelmään tulee olla toteutettu ja varmistettu lennätysjärjestelmän käyttöympäristö ja toiminnan luonne huomioiden. Asejärjestelmän ja sen osajärjestelmien tulee olla siten toteutettuja, että käyttäjä ei voi yksittäisen kytkimen tai komennon käytöllä tahattomasti aiheuttaa järjestelmän toimimista tai asekuorman irtoamista lennätysjärjestelmästä.

Asejärjestelmän tulee olla lennätysjärjestelmän valmistajan hyväksymä käytettäväksi kyseisen lennätysjärjestelmän kanssa tai järjestelmän luotettava toiminta on todennettava ja hyväksyttävä käyttöön eri toimintaluokissa kohdan 2.2 mukaisesti.

7 TUTKIMUS- JA KOKEILUTOIMINTA

Mikäli lennätysjärjestelmää käytetään tutkimus- ja kokeilutoiminnassa sen käyttöohjeistuksesta poikkeavasti tai hyväksytystä poikkeavassa käyttöympäristössä, tulee järjestelmän lentokelpoisuus todentaa ennen sen palauttamista palveluskäyttöön.

Ilmavoimien esikunta antaa lennätystoiminnalliset vaatimukset tutkimus- ja kokeilutoiminnalle miehittämättömässä sotilasilmailussa.

8 KANSAINVÄLINEN HARJOITUSTOIMINTA JA OPEROINTI

Kun Puolustusvoimissa käyttöön hyväksytty lennätysjärjestelmä osallistuu kansainväliseen harjoitukseen tai operointiin ulkomailla, järjestelmää ulkomailla käyttävä organisaatio vastaa siitä, että kohdemaan rajoituksia noudatetaan tai niihin haetaan poikkeus.

Ilmavoimien esikunta tai sen valtuuttama organisaatio voi antaa luvan ulkomaisen lennätysjärjestelmän käyttöön Suomessa kansainvälisessä harjoitustoiminnassa ja operoinnissa. Ilmavoimien esikunnan tulee varmistua lennätysjärjestelmän lentokelpoisuudesta ennen luvan myöntämistä.

9 TARKASTUSTOIMINTA

Sotilasilmailun viranomaisyksikkö suorittaa lentokelpoisuuteen liittyviä tarkastuksia lennätysjärjestelmiä käyttävissä sekä käyttöä tukevissa hallintoyksiköissä.

10 SIIRTYMÄSÄÄNNÖKSET

Tämä määräys tulee voimaan 1.7.2025. Sotilasilmailussa käyttöönotettujen lennätysjärjestelmien käyttöä voidaan jatkaa järjestelmille myönnettyjen hyväksyntöjen perusteella. Järjestelmien lennätystoimintakäsikirjat tulee päivittää tämän määräyksen mukaisiksi vuoden 2025 loppuun mennessä.

11 POIKKEUKSET

Sotilasilmailun viranomaisyksikkö voi perustellusta hakemuksesta myöntää toiminnan erityispiirteiden vuoksi poikkeuksia tästä määräyksestä. Poikkeuksen haku on ohjeistettu sotilasilmailun viranomaisohjeessa SIO-Pe-YI-008 ”Poikkeuksen hakeminen sotilasilmailuviranomaisen päätökseen tai voimassaolevaan sotilasilmailumääräykseen”.

Alueellisen koskemattomuuden turvaamisen tai -valvonnan, ihmishenkien pelastamisen tai äkillisen virka-aputehtävän vaatiessa voidaan lentokelpoisuuden vaatimuksista poiketa. Ilmavoimien esikunta tai sen valtuuttama organisaatio antaa määräykset niistä menettelyistä, joita noudatetaan edellä mainituissa tilanteissa lentokelpoisuuden vaatimuksista poikettaessa.

Yksikön päällikkö

Insinöörieversti

Kim Juhala

Tekninen johtaja

Diplomi-insinööri

Kimmo Pelkonen